

KẾT QUẢ TỰ ĐÁNH GIÁ SAU QUÁ TRÌNH THAM GIA CHỐNG DỊCH COVID-19 CỦA SINH VIÊN ĐẠI HỌC Y DƯỢC THÁI BÌNH VỀ VIỆC THỂ HIỆN TÍNH CHUYÊN NGHIỆP

Dương Thị An^{1*}, Trần Thị Hoa¹

TÓM TẮT

Mục tiêu nghiên cứu: Đánh giá việc thể hiện tính chuyên nghiệp của sinh viên Đại học Y Dược Thái Bình sau quá trình tham gia chống dịch COVID-19.

Phương pháp nghiên cứu: Tiến hành khảo sát bằng các câu hỏi soạn sẵn trên Google form đối với 214 sinh viên năm 3-6 hệ Y khoa đã tham gia chống dịch COVID-19 tại những điểm nóng như Bắc Giang, TP Hồ Chí Minh về việc thể hiện tính chuyên nghiệp được học ở trường Đại học Y Dược Thái Bình.

Kết quả: 84,1% - 86,5% số sinh viên thể hiện đặt quyền lợi của người bệnh hoặc đối tượng chăm sóc là trung tâm, hỗ trợ đồng nghiệp khi họ khó khăn và cần trợ giúp, hợp tác hiệu quả giữa các thành viên trong nhóm để hoàn thành trách nhiệm và nghĩa vụ được giao có chất lượng. Việc thể hiện tính chuyên nghiệp trong sự chính trực, sự bảo mật, sự tôn trọng và sự đồng cảm: có 82,7% - 85,6% sinh viên thể hiện được sự trung thực và liêm chính khi làm việc; tuân thủ các quy định về bảo mật thông tin bệnh nhân và thông tin của nơi làm việc; thể hiện sự tôn trọng với bệnh nhân và đồng nghiệp; thể hiện được lắng nghe tích cực bạn học, đồng nghiệp, bệnh nhân và gia đình bệnh nhân. Có 74,8% - 84,1% số em thể hiện ứng xử phù hợp trong giao tiếp, biết cách phản hồi và nhận phản hồi tích cực; phân tích và đánh giá rõ ràng chính xác khách quan các thông tin, quan điểm khác nhau; biết cách xếp ưu tiên những công việc dựa trên mục tiêu và liên tục tự phản ánh để nhận ra những điểm cần khắc phục của bản thân.

Từ khóa: Tính chuyên nghiệp, sinh viên Đại học Y Thái Bình, chương trình chống dịch COVID-19

SELF-ASSESSMENT RESULTS OF MEDICAL STUDENTS WHO PARTICIPATED IN COVID-19 PANDEMIC CONTROL PROGRAM ABOUT SHOWING PROFESSIONALISM AT THAI BINH UNIVERSITY OF MEDICINE AND PHARMACY

1. Trường Đại học Y Dược Thái Bình

*Chịu trách nhiệm chính: Dương Thị An

Email: Dr.anytb@gmail.com

Ngày nhận bài: 30/08/2023

Ngày phản biện: 06/09/2023

Ngày duyệt bài: 08/09/2023

ABSTRACT

Objective: Assessment of showing professionalism of medical students who participated in COVID-19 pandemic control program at Thai Binh University of Medicine and Pharmacy.

Method: Conducted a survey with well-prepared questions on Google form for 214 students from Year 3 to Year 6 majored in general medicine, who participated in the fight against COVID-19 pandemic in the provinces with the outbreaks of COVID-19 including Bac Giang province, Ho Chi Minh City. The questions were relevant to showing professionalism that learned at Thai Binh University of Medicine and Pharmacy.

Results: 84,1-86,5% of students expressed that they put the interests of the patient or the object of care as the center, support colleagues when they are in difficulty and need help, effective cooperation between members team members to fulfill their assigned responsibilities and obligations with quality. Showing professionalism in integrity, confidentiality, respect and empathy: 82,7% - 85,6% of students show honesty and integrity when working; comply with regulations on confidentiality of patient and workplace information; show respect to patients and colleagues; demonstrate active listening to classmates, colleagues, patients, and patients' families. There are 74,8% - 84,1% of students showing appropriate behavior in communication, knowing how to respond and receive positive feedback; analyze and evaluate clearly, accurately and objectively different information and viewpoints; Know how to prioritize tasks based on goals and constantly reflect to recognize your own points of need for improvement.

Key words: Professionalism, Thai Binh University of Medicine and Pharmacy's students, COVID-19 pandemic control program.

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong thực hành y khoa, tính chuyên nghiệp là một đặc tính cần thiết thể hiện thông qua mối quan hệ giữa bác sĩ - bệnh nhân và quan hệ giữa các đồng nghiệp trong cùng một nhóm chăm sóc sức

khỏe, đòi hỏi người bác sĩ đặt quyền lợi của bệnh nhân lên trên quyền lợi của bản thân [1].

Tại trường Đại học Y Dược Thái Bình, trong vài năm gần đây với chương trình đào tạo mới theo dự án HPET, tính chuyên nghiệp bắt đầu được quan tâm và đưa vào giảng dạy cho sinh viên y khoa. Đánh giá việc thể hiện tính chuyên nghiệp của sinh viên là cần thiết để đánh giá hiệu quả giảng dạy tính chuyên nghiệp. Tuy nhiên chưa có những đánh giá đầy đủ về vấn đề này do khoá sinh viên đầu tiên được đào tạo theo chương trình mới chưa tốt nghiệp. Năm 2021, các khoá sinh viên này đã được gửi đi tham gia các hoạt động phòng chống dịch ở những điểm nóng như Bắc Ninh, thành phố Hồ Chí Minh... Trong quá trình này, sinh viên đã được tham gia các hoạt động như là một người thầy thuốc thật sự với vai trò và trách nhiệm cụ thể. Các kiến thức về tính chuyên nghiệp đã học được trong thời gian trước được sinh viên sử dụng vào thực tế. Vì vậy, đánh giá việc thể hiện tính chuyên nghiệp của sinh viên Đại học Y Dược Thái Bình tham gia chống dịch COVID- 19 có vai trò đóng góp một phần vào việc đánh giá hiệu quả giảng dạy tính chuyên nghiệp trong chương trình đổi mới đào tạo của trường.

III. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU

Bảng 1. Thông tin chung các nhóm sinh viên được khảo sát

Thông tin		Số lượng	Tỉ lệ (%)
Giới tính	Nam	81	37,9
	Nữ	133	62,1
Năm thứ	Ba	11	5,1
	Bốn	76	35,5
	Năm	101	47,2
	Sáu	26	12,1
Địa điểm chống dịch	Thành phố HCM và các tỉnh miền nam	198	92,5
	Bắc Giang, Thái Bình	16	7,5
Thời gian chống dịch	1 - < 2 tháng	33	15,4
	2 - < 3 tháng	178	83,2
	≥ 3 tháng	3	1,4

Đối tượng nghiên cứu chủ yếu là nữ (chiếm 62,1%), phần lớn các em sinh viên học năm thứ 4 và 5 (chiếm 35,5% và 47,2%); có tới 92,5% số sinh viên tham gia chống dịch tại thành phố Hồ Chí Minh và các tỉnh miền nam; thời gian tham gia chống dịch phần lớn là 2-3 tháng (chiếm 83,2%)

II. ĐỐI TƯỢNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Đối tượng nghiên cứu: gồm 214 sinh viên năm 3-6 hệ Y khoa của trường Đại học Y Dược Thái Bình đã tham gia chống dịch (các sinh viên này có tham gia trực tiếp vào việc chăm sóc bệnh nhân COVID-19).

2.2. Phương pháp nghiên cứu:

Thiết kế nghiên cứu: là nghiên cứu mô tả với cuộc điều tra cắt ngang với 214 sinh viên. Chúng tôi dùng bộ câu hỏi được soạn sẵn trên google form, gửi zalo cho trường nhóm chống dịch là các thầy cô trong trường. Với sự hỗ trợ của các thầy cô trường nhóm chống dịch, các sinh viên tình nguyện đồng ý tham gia khảo sát sẽ tiến hành trả lời câu hỏi.

Chúng tôi sử dụng thang Likert 5 bậc với các mức được quy định cụ thể: 1: hoàn toàn không đồng ý; 2: không đồng ý; 3: bình thường; 4 đồng ý; 5: hoàn toàn đồng ý. Với những sinh viên không có ý kiến về câu hỏi nào, chúng tôi ký hiệu đó là N/A (Non-available).

Đạo đức nghiên cứu: nghiên cứu đã thông qua và được sự đồng ý của Hội đồng khoa học trường Đại học Y Dược Thái Bình. Nghiên cứu cũng đã nêu rõ lý do và được sự đồng ý, tự nguyện và khách quan của sinh viên trong trả lời các câu hỏi.

Bảng 2. Tỷ lệ sinh viên thể hiện tính chuyên nghiệp trong đặc tính trách nhiệm và nghĩa vụ

		Mức độ đánh giá (số lượng, %)					
TT	Tính chuyên nghiệp	1	2	3	4	5	N/A
1	Đặt quyền lợi của người bệnh hoặc đối tượng chăm sóc là trung tâm và trên hết	0	4 (1,9)	28 (13,1)	134 (62,6)	46 (21,5)	2 (0,9)
2	Hỗ trợ đồng nghiệp khi họ khó khăn và cần trợ giúp	2 (0,9)	0	25 (11,7)	135 (63,1)	50 (23,4)	2 (0,9)
3	Hoàn thành trách nhiệm và nghĩa vụ được giao có chất lượng	1 (0,5)	1 (0,5)	27 (12,6)	136 (63,6)	44 (20,6)	5 (2,3)
4	Hợp tác hiệu quả giữa các thành viên trong nhóm để đạt được mục tiêu của nhóm	1 (0,5)	2 (0,9)	26 (12,1)	138 (64,5)	44 (20,6)	3 (1,4)

Có 84,1% - 86,5% số sinh viên thể hiện đặt quyền lợi của người bệnh hoặc đối tượng chăm sóc là trung tâm, hỗ trợ đồng nghiệp khi họ khó khăn và cần trợ giúp, hợp tác hiệu quả giữa các thành viên trong nhóm để hoàn thành trách nhiệm và nghĩa vụ được giao có chất lượng.

Bảng 3. Tỷ lệ sinh viên thể hiện tính chuyên nghiệp trong sự chính trực, sự bảo mật, sự tôn trọng và sự đồng cảm

		Mức độ đánh giá (số lượng, %)					
TT	Tính chuyên nghiệp	1	2	3	4	5	N/A
1	Thể hiện được sự trung thực và liêm chính khi làm việc, kể cả việc báo cáo các sai sót hoặc sự cố	2 (0,9)	0	29 (13,6)	136 (63,6)	43 (20,1)	4 (1,9)
2	Tuân thủ các quy định về bảo mật thông tin bệnh nhân và thông tin của nơi làm việc	1 (0,5)	2 (0,9)	27 (12,6)	135 (63,1)	42 (19,6)	7 (3,3)
3	Em đã học được ở trường và thể hiện được tại địa điểm chống dịch: sự tôn trọng với bệnh nhân, đồng nghiệp và mọi người khác	1 (0,5)	1 (0,5)	28 (13,1)	130 (60,7)	53 (24,8)	1 (0,5)
4	Thể hiện được lắng nghe tích cực bạn học, đồng nghiệp, bệnh nhân và gia đình bệnh nhân	1 (0,5)	1 (0,5)	27 (12,6)	136 (63,6)	47 (22)	2 (0,9)

Có 82,7% - 85,6% sinh viên thể hiện được sự trung thực và liêm chính khi làm việc; tuân thủ các quy định về bảo mật thông tin bệnh nhân và thông tin của nơi làm việc; thể hiện sự tôn trọng với bệnh nhân và đồng nghiệp; thể hiện được lắng nghe tích cực bạn học, đồng nghiệp, bệnh nhân và gia đình bệnh nhân.

Bảng 4. Tỷ lệ sinh viên thể hiện tính chuyên nghiệp trong kỹ năng giao tiếp, sự thận trọng và tự phát triển bản thân

		Mức độ đánh giá (số lượng, %)					
TT	Tính chuyên nghiệp	1	2	3	4	5	N/A
1	Thể hiện ứng xử phù hợp trong giao tiếp với bệnh nhân/thân nhân và đồng nghiệp	1 (0,5)	3 (1,4)	24 (11,2)	141 (65,9)	39 (18,2)	6 (2,8)
2	Biết cách phản hồi và nhận phản hồi tích cực	2 (0,9)	0	33 (15,4)	141 (65,9)	32 (15,0)	6 (2,8)
3	Phân tích và đánh giá rõ ràng, chính xác, khách quan các thông tin, quy trình/các quan điểm khác nhau	2 (0,9)	0	45 (21,0)	129 (60,3)	31 (14,5)	7 (3,3)

TT	Tính chuyên nghiệp	Mức độ đánh giá (số lượng, %)					
		1	2	3	4	5	N/A
4	Liên tục tự phản ánh để nhận ra những điểm cần khắc phục của bản thân	2 (0,9)	3 (1,4)	41 (19,2)	133 (62,1)	28 (13,1)	7 (3,3)
5	Biết cách xếp ưu tiên những công việc dựa trên mục tiêu	1 (0,5)	1 (0,5)	35 (16,4)	136 (63,6)	36 (16,8)	5 (2,3)

Có 4,8% - 84,1% số em thể hiện ứng xử phù hợp trong giao tiếp, biết cách phản hồi và nhận phản hồi tích cực; phân tích và đánh giá rõ ràng chính xác khách quan các thông tin, quan điểm khác nhau; biết cách xếp ưu tiên những công việc dựa trên mục tiêu và liên tục tự phản ánh để nhận ra những điểm cần khắc phục của bản thân.

IV. BÀN LUẬN

Thời gian mấy tháng tham gia chống dịch COVID-19 với nhiều công việc khác nhau như lấy mẫu xét nghiệm nhanh, chăm sóc bệnh nhân tại nhà, chăm sóc bệnh nhân tại giường bệnh... Đây là cơ hội để các em tiếp xúc trực tiếp với người bệnh, gia đình người bệnh và phối hợp với bạn học, đồng nghiệp trong nhóm chăm sóc sức khỏe. Trong bối cảnh dịch bệnh cần rất nhiều sự hỗ trợ y tế, để công việc trôi chảy và đạt hiệu quả, đòi hỏi các em phải có tính chuyên nghiệp và thể hiện tính chuyên nghiệp đã học được.

Kết quả khảo sát trên đã cho thấy các em sinh viên tham gia chống dịch COVID-19 đã thể hiện được tính chuyên nghiệp được học ở trường, tỷ lệ cao đồng ý và hoàn toàn đồng ý với ý kiến đưa ra trong khảo sát. Sự đồng ý và hoàn toàn đồng ý chiếm tỷ lệ cao nhất trong giảng dạy về tính trách nhiệm và nghĩa vụ, cụ thể có 84,1% - 86,5% số sinh viên thể hiện đặt quyền lợi của người bệnh hoặc đối tượng chăm sóc là trung tâm, hỗ trợ đồng nghiệp khi họ khó khăn và cần trợ giúp, hợp tác hiệu quả giữa các thành viên trong nhóm để hoàn thành trách nhiệm và nghĩa vụ được giao có chất lượng. Việc thể hiện tính chuyên nghiệp trong sự chính trực, sự bảo mật, sự tôn trọng và sự đồng cảm: có 82,7% - 85,6% sinh viên thể hiện được sự trung thực và liêm chính khi làm việc; tuân thủ các quy định về bảo mật thông tin bệnh nhân và thông tin của nơi làm việc; thể hiện sự tôn trọng với bệnh nhân và đồng nghiệp; thể hiện được lắng nghe tích cực bạn học, đồng nghiệp, bệnh nhân và gia đình bệnh nhân. Có 74,8% - 84,1% số em thể hiện ứng xử phù hợp trong giao tiếp, biết cách phản hồi và nhận phản hồi tích cực; phân tích và đánh giá rõ ràng chính xác khách quan các thông tin, quan điểm khác nhau; biết cách xếp ưu tiên những công

việc dựa trên mục tiêu và liên tục tự phản ánh để nhận ra những điểm cần khắc phục của bản thân.

Năm 2021, tác giả Suzan A đã công bố nghiên cứu nhận thức của sinh viên Đại học Saudi về tính chuyên nghiệp trong thực hành y khoa. Sinh viên được yêu cầu đưa ra mức độ đồng ý của mình với 18 mục khảo sát về tính chuyên nghiệp, sử dụng thang đo Likert 5 bậc. Nghiên cứu khẳng định điểm chuyên nghiệp trung bình của sinh viên y là cao (71 điểm trong tổng số 90 điểm) [2].

Có một tỷ lệ thấp các sinh viên không đồng ý hoặc hoàn toàn không đồng ý với các ý kiến đưa ra trong khảo sát về kĩ năng giao tiếp, tự phát triển bản thân, sự bảo mật, trách nhiệm và nghĩa vụ. Điều này có thể do một số ý kiến của sinh viên chưa sát thực tế do nguyên nhân chủ quan. Tuy nhiên đây là những con số cần phải lưu tâm.

V. KẾT LUẬN

Đa số sinh viên tham gia chống dịch COVID-19 đã thể hiện được tính chuyên nghiệp được học ở trường, biểu hiện bằng tỷ lệ từ 74,8 - 86,5% sinh viên đồng ý và hoàn toàn đồng ý với các ý kiến khảo sát.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- 1. Võ Đức Toàn, Lê Hồ Thị Quỳnh Anh và cộng sự (2021).** Khảo sát nhận thức về tính chuyên nghiệp trong thực hành y khoa của sinh viên y khoa tại trường Đại học Y – Dược, Đại học Huế. Tạp chí y dược học - Trường Đại học Y Dược Huế, 3 (11).
- 2. Suzan A. AlKhater (2021).** Perception of Saudi Undergraduate Students Towards Professionalism in Medicine. Sultan Qaboos University Med J, 2 (21): 378–385